

Otvoren znanstveni skup „Četiri i pol stoljeća kajkavske pismenosti“: prije 450 godina prva knjiga na kajkavskom

23.5.2024.

Povodom velikoga kajkavskoga jubileja, 450. obljetnice objave prve tiskane kajkavske knjige „Decretum“ Ivana Pergošića u HNK u Varaždinu danas je otvoren znanstveni skup „Četiri i pol stoljeća kajkavske pismenosti“.

Na znanstvenom skupu, koji organizira HAZU - Zavod za lingvistička istraživanja iz Zagreba i Zavod za znanstveni rad u Varaždinu, sudjelovat će čak 43 izlagača s 35 izlaganja. Cilj je skrenuti pažnju znanstvene i opće javnosti na kajkavsku jezičnu baštinu čiji prvi pisani tragovi potječu s prijelaza 11. na 12. stoljeće, a kojom su otad do danas napisana raznovrsna djela iz različitih područja ljudske djelatnosti – od pravnih, matematičkih, astronomskih, ekonomskih kajkavskih priručnika do kajkavskih djela iz lijepe književnosti.

Kakav je položaj kajkavskoga u školi, koliko su stari kajkavski tekstovi digitalizirani i dostupni na internetu, kako se na kajkavskom molilo (o kajkavskoj Bibliji), ali i psovalo (o svađama koje bilježe Zapisnici Grada Koprivnice, Varaždina) te kako se na kajkavskom

liječilo, ili po kajkavskim receptima kuhalo i ponašalo za stolom, samo je dio zanimljivih tema o kojima će se govoriti na skupu. Time znanstvenici i stručnjaci žele odati dužno poštovanje vjekovnom kajkavskom materinskom jeziku.

- Danas u javnom prostoru i u medijima kajkavski nije toliko zastupljen kao druga narječja hrvatskoga jezika – napomenuo je dr. sc. Vladimir Huzjan, upravitelj Zavoda za znanstveni rad u Varaždinu HAZU-a, uz kojeg se na otvaranju obratio i voditelj Zavoda za lingvistička istraživanja akademik Milan Mihaljević.

Čestitke na organizaciji skupa, koji podupire i Varaždinska županija, uputio je župan Anđelko Stričak.

- Prva kajkavska knjiga, pravni priručnik Ivana Pergošića „Decretum“ tiskan je 1574. godine u Nedelišću. Samo četiri godine kasnije u Varaždinu je tiskano drugo djelo na kajkavskom književnom jeziku, „Kronika“ Antuna Vramca, a osam godina kasnije u Lepoglavi je osnovana prva javna gimnazija u Hrvatskoj. Od tada do danas se kontinuirano stvaraju i objavljuju različita djela na kajkavskome jeziku. Hrvatski sabor je nedavno usvojio Zakon o hrvatskom jeziku, koji štiti narječja i dijalekte. Čestitke svima koji su radili da bi zaštitili hrvatski jezik i sva tri narječja, a vama hvala za organizaciju ovoga skupa, od Varaždinske županije ćete punu podršku imati i dalje – rekao je župan Stričak.

Pozdrave je uputio i gradonačelnik Varaždina dr. sc. Neven Bosilj.

Dodajmo da će u popratnom programu u četvrtak u HNK u Varaždinu igrati kajkavska predstava „Kisela krv“, dok će u petak u Ludbregu u Dvorcu Batthany biti postavljena izložba starih kajkavskih knjiga koju donosi udruga Kajkaviana iz Donje Stubice u suradnji s Gradom Ludbregom.

